

Csordás Zita
Dallos Ádám
Haász István
Kentaur
Klimó Károly
Pecsics Mária
Tímár Péter
Tölg-Molnár Zoltán
Ágnes von Uray
Velich Rita
Záborszky Gábor

Egy a tízhez

Mazart Galéria Budapest 2015

Kurátor lettem, még ha csak néhány hétre is.

Magam vállaltam a kockázatot.

Valami különös kíváncsiság hajtott, hogy lássak egy olyan kiállítást, ahol barátaim, általam sokra becsült képzőművészek szerepelnek.

Közülük is azok, akikkel tanulmányaim, illetve iskolai tevékenységem során kapcsolatba kerültem. Tehát tanárok, diákok, akiktől ismereteket kaptam nemcsak képzőművészetről, hanem a világról, és akiknek, remélem, én is adtam. Nagy örömömre szolgált, hogy mindenki elfogadta a meghívást. Így állt össze a társaság, ahol Klimó Károly a legidősebb és Csordás Zita a legfiatalabb, aki még most fejezi be a főiskolát.

Fogadják szeretettel és ugyanolyan örömmel ezt a kiállítást, ahogy én azt összeállítottam.

Köszönöm a Mazart Galériának és Dávid Katalinnak, hogy helyet adott elképzelésemnek.

Záborszky Gábor

Egy a tízhez

Mazart Galéria Budapest 2015

A The Verge egy cikke szerint 2014-ben olyan vörös törpéket találtak a kutatók, amelyek vonzáskörébe tartoznak az emberi élet befogadására alkalmas, saját tengelyük körül nem forgó bolygók, amelyeknek így csupán az egyik felét világítja meg a vörös törpe nem túl erős fénye. Amennyiben ezeken a bolygókon élnek növények, a színük feltehetőleg nagyon sötét, csaknem fekete, hogy több fényt tudjanak elnyelni.

**#vörös törpe #kristály #úr #schefflera
#kínaitusfestészet #csordászita**

Csordás Zita: Kristálytelep 2014
150 x 200 cm, öntapadós fólia, olaj, vászon

A „Fiú keselyűvel” című képen a meztelen fiú rámosolyog és ránéz a nézőre, a keselyű a pucér fiút figyeli. Vékony bőrnyaklancot festettem a fiúra, olyat, amelyet én is hordtam régen. A bal kezével leszorítottam a jobbját, ezzel gátolva meg a cselekvést, vagy leplezve a cselekvésnélküliséget. Vihar után, sötétedéskor a mezőn sétálnak, a falutól távol. A gyerekkorom helyszínein jelennek meg, és ketten indulnak tovább. A test és az állat.

Kiválasztottam a saját állataimat, a keselyűt, a pávát, a hattyút. Egy kimerített pillanatban, statikusan, mozgás nélkül, feszültségben festettem le őket, hegytetőn a vihart és a villámokat figyelve, kietlen síkságon vándorolva, tavak közepén lévő elzárt szigeteken a lehetőségeiket keresve.

Dallos Ádám: Fiú keselyűvel 2012

197 x 198 cm, olaj, vászon

Kedves Gábor,
köszönöm a meghívást a születésnap kiállításodra. Megtiszteltetésnek veszem, hogy rám is gondoltál a többi számodra fontos meghívott mellett. Kellemes meglepetés volt ez a felkérés; vajon a közös vélekedésünk a világról vagy a hasonló pályát befutó életünk adta-e neked ezt a gondolatot? Azt hiszem, mindkettő benne lehet ebben a történetben. A hasonló pálya nekem azt jelenti, hogy évtizedeket töltöttünk diákok között, indulásukat segítettük a művészet felé. Saját munkánk és a tanítás jó egyensúlyban volt, fontos volt, hogy a személyesen megélt alkotói folyamatokat meg tudjuk másoknak is fogalmazni. A tanítás tudatos gondolkodásra készítetett, bár bizonyos kötöttségekkel járt, de egyben függetlenséget és szabadságot adott az alkotó munkánkhoz.

Azt hiszem, ez az egyik legfontosabb közös pontunk.

Most egymás mellé kerülnek a meghívottak és a te munkáid. Az egykori tanítványaid és kollegáid művei között egy dialógus fog kialakulni. Mit jelent a tudatosság és a véletlen, a tervezés és az inspiráció, s ezek milyen arányban legyenek egymással, mi a művek megalkotásának szellemi háttere. Ezek és hasonló gondolatok fognak minket foglalkoztatni. Most itt az alkalom, hogy egymás alkotói döntéseit megismerjük.

Érdeklődéssel várom ezeket a beszélgetéseket. Boldog születésnapot, további sikeres alkotói éveket és egészséget kívánok!

Baráti szeretettel István

Haász István: Objekt / Szekvencia II. 2010

100 x 300 x 10 cm, akril, kollázs, mdf

A 80-as évek végéig minden rendben ment. Volt négy fantasztikus évem a Kisképzőben (részben hála Neked Gábor). Egyből felvettek a Főiskolára (az egy év katonaság felejtős rossz), tehát sínen voltam. A festészet mellet persze volt minden, ami egy 80-as évekbeli művészléthez hozzátartozik: performance-ok, koncertezés zenekarral és szőlóban, alter színházi próbálkozások, színházi plakátok és lemezborítók tervezése. Fullos program a főiskola mellett. Záborszky, Gerzson, Kokas, Tölg-Molnár mesterek... Derkovits- és Ludwig-ösztödíj stb. Minden a legnagyobb rendben volt, mondjuk „sínen” voltam.

De a Főiskola után, az epreskerti „társasági műteremlét” után ott találtam magam egyedül a saját „műtermemben” s ez nagyon nem nekem való volt.

Én társasági lény vagyok, s a húszas éveim elején mindennel / mindenkivel akartam találkozni, csak önmagammal nem. El is csábított a színház és a díszlettervezés (soha nem gondoltam volna, hogy ezzel fogok foglalkozni). Ott volt társaság, közösségi alkotás, a performance-ok: a zene és a lát-

vány egy térben és időben történt nagy közönség előtt azonnali visszajelzésekkel.

És én nagyon élveztem ezt a közeget az első pillanattól kezdve.

Majd tíz évnek kellett eltelnie, hogy újra komolyan kezdjek a festészettel foglalkozni, egy kicsit mélyebben merjem boncolgatni önmagam.

2001 és 2006 között több mint száz nagyobb kép született, és hála néhány galériásnak, nagyon sok kiállításom lehetett. Emellett még a díszlettervezői munkám is folyamatos volt, sőt 2002-től jelmeztervezéssel is elkezdtem foglalkozni, ami egy fantasztikus új élményt jelentett. 2004-ben még egy szőlóalbumot is készítettem hasonló tematikában, mint amiből a képeim születtek.

Az utóbbi nyolc évben kevesebbet festek, de azért minden évben születik egy pár mű. Az elmúlt években a színházi munkáimnak hála nagyon sokat jártam a világban, és a hotelszobák bizony nem alkalmasak az elmélyülésre, pláne nem az alkotásra.

Remélem, az idén újra sikerül elkezdeni egy nagyobb lélegzetű sorozatot. Rám fér.

Kentaur: A Grál (Triptichon) 2002-2003

260 x 170 cm, vegyes technika vásznon

Nincs tárgy nélküli művészet. Az a fehér folt lenne.

Tárgy minden vonal. A nap és a testet öltött földi fény a szemünk képződménye, álom csupán, a változó világ tovatűnő pillanata. Amit a művészet denaturál, az a jelentés.

Mit jelent egy virág?

Az igazi művészet semmit sem akar ábrázolni, megélt titok.

A lélek lesz a gyújtópont.

Axel Matthes

Klimó Károly: Újkori barlangrajz, 2001

60 x 80 cm, tempera

A több mint 40 képből álló fotósorozat címe utal a kultúra szavunk etimológiai jelentéseire és azok többértelműségére.

Témája a mezőgazdasági táj, aminek képe tükrözi a tájban munkálkodó hétköznapi lét minőségét. A föld megművelése, értő gondozása, az értékőrző táj- és térgazdálkodás mind a kultúra és a környezet stabilizátorai.

A táj elemei, csakúgy mint a kultúra produktumai a mindennapokhoz köthető munkálkodás eredményei, az életminőséget meghatározó funkcióik miatt a közösségi és az egyéni sorsokon túl kiterjeszthetőek az egész élő környezetre.

A CULTURA tájképei időben előre haladó folyamatokat és jelenségeket ábrázolnak, összefoglalva a közel három év alatt rögzített felvételeken a természet körforgását és annak eredményét, lenyomatát.

Pecsics Mária: CULTURA No 8 (Image 2311), CULTURA No 12 (Image 2318) 2011

80 x 98 cm, digitális print

Van, hogy az ember körülnéz: „Hogy kerülök én ide?” De ebben most nincsen rémület, sőt. Legfeljebb kicsi lámpaláz van.

Záborszky Gáborral harmincegy évet dolgoztunk együtt.

Berek Kati színésznő írta egyszer, hogy nem szereti, ha valaki azt mondja: színházban dolgozom, mert az ember színházban nem dolgozik, hanem szolgál. Talán egy iskolában is, de hagyjuk a pátoszt. Ingoványos terület ez, ahol minden és mindennek az ellenkezője is igaz lehet. Pláne, ha nem matematika, fizika, hanem a művészet (ah, bizony) a tanítás tárgya.

Ami biztos: mi, tanárok sokat tanultunk e harmincegy év alatt. És soha rosszabb üzletet – mondjuk nem anyagilag – , mint fiatalok között tölthetni el az életet.

Noha a portré műfaja szakmai életem során folyamatosan izgatott, fotográfusként én legtöbbször a fényképezésnek a képzőművészethez viszonylag közelebb eső területein bóklásztam. Amikor pedig nem, akkor inkább a csúnyát kerestem, mintsem a szépet; a rosszat, nem pedig a jót. Miért, hogy mégis ezt a képet hoztam ide, amiből ha valami, akkor a boldog harmónia sugárzik? Egy kis dramaturgia – a vox humana talán a magas művészet számára is elviselhető háttér. De a legfontosabb, hiszen ez a kiállítás Záborszky Gábor kiállítása, hogy az én két fiam pár napsugarat talán Záborszkyék életébe is, családi találkozásaink alkalmával becsempészett.

Elmúlt gyerekkoruk, tehát nosztalgiánk közös tárgya is.

Tímár Péter: Kettős portré – Tímár Dani és Gergő (K/2597/15) 1099

96 x 96 cm, zselatinos ezüst negatívról Durst Lambda print

Ha azt látom, hogy még csak délelőtt fél
tíz, örülök – hol van még az este?
Van még időm! Mert az alkotás időigényes,
és csak úgy szabad csinálni, mintha még
sok időnk lenne, és ha lehet, mindig a zéró
pontról induló rácsodálkozással.
Máskülönben időpocsékolás.
A magam kertésze lettem, vágom az ága-
imat, és tanulom a műteremnövényeimtől
az észrevétlen fény felé fordulást.

Tölg-Molnár Zoltán: „sum, esse, fui” 2009

120 x 200 x 3 cm, grafit, vegyes

1979 őszén nyolcadikos vagyok. Felmerült a kérdés: hova tovább?

Mindenképp a Képző- és Iparművészeti Szakközépiskolába akartam kerülni. Előkészítőket kerestünk. A Kisképző előkészítőjére késve jutottam be, mert először letagadták, hogy lenne ilyen. Anyám küzdötte ki nekem. Máig emlékszem, ahogy benyitok a magas ajtón a hatalmas ablakkal, tág térrel elbűvölő rajzterembe. Fiatal művész a tanár.

Még nem is sejtem, milyen nagy horderejű találkozást adott nekem az Ég. Kedves és vicces. Jól rajzolok. Biztat. Ez szárnyakat ad. Igazi mentor. Diavetítéseket is tart az utazásairól. Basel marad meg bennem a legélesebben. Meg egy munkája, Krisztus-alak valamilyen struktúrába helyezve. Ez az akkori világomat elképesztő modern, friss gondolkozás felé nyitja meg. Kiskamaszként mindaz, amit tőle kapok egész pályafutásomat meghatározza. Felvételi előtt megkérdezi, melyik szakra jelentkezem.

„Talán kerámia?” – kérdezem.

„Szó sem lehet róla, festő szakot írjon bel!”

Itt újra döntő szerepe van, egész életre szóló. Bekerültem festő szakra.

Első két évben szem elől tévesztem, mások tanítanak. Harmadikban, hál Istennek, újra ő a tanárom. Szigorú és következetes. Érzem a támogatását, ami azt eredményezte, hogy mai napig rajzban teljesen otthon vagyok. Negyedik év őszén újra a kérdés: hova tovább? Most, a család nyomására, restaurátor szak illetve az ELTE művészettörténet szak, jön a képbe. Közli velem, hogy akkor nem szól hozzám többet!

Újra egy mérföldkő, ahol olyan irányt ad az életemnek, amiért örökké hálás vagyok. Sikeres felvételi után a festő szakon folytatom tovább az Akadémián.

A rajz marad mai napig az a közeg, ami szinte olyan, mint a lélegzetvétel. A létezés öröme jár át. Ismerik a mesében azt a részt, ahol valamilyen ajándékot kap a főhős, ami később nehéz helyzetekben megmenti? Nos, én ilyen ajándékot kaptam Gábortól a tarisznyámba, ami elvehetetlen tőlem, és a legtöbb örömet adja.

Ágnes von Uray: Amy 2013

83 x 63 cm, olaj, vászon

Szinetár Miklós rendezésében irányadó a szabadkőműves jelképek használata.

Koncepcióját követve egy olyan egységes világot próbáltam felépíteni, amiben egymás mellett képes működni a szimbólumokra épített fantáziavilág, a zenén keresztül a kor szellemisége és az ősi jelképek üzenetei egészen a mai modern szemléletig.

A jelek és az anyag használata önmagában hordozza elképzeléseimet.

Ez a titokzatos jeladás mélyebbről jövő erőt ad a mű teljességében. Egy ilyen feladat a valóság fölé emeli a lelket.

Mozart: Varázsfuvola, Sarastro 2014

Tervező: **Velich Rita**

Kivitelező: Benedek Attila

Mozart: Varázsfuvola, Az Éj királynője 2014

Tervező: **Velich Rita**

Kivitelező: Bene Györgyi

Idősebb és fiatalabb barátaim, akiktől tanultam, és akik, remélem, tőlem tanultak!

Sokan, akiket barátaimnak tartok, nem szerepelnek a válogatásban.

Sőt sokan azok sem, akiknek művészetét nagyra tartom. Akiket meghívtam, valamilyen szellemi rokonságot mutatnak felfogással. Klimó Károly, Tölg-Molnár Zoltán, Haász István, Tímár Péter, Kentaur, Ágnes von Uray, Velich Rita, Pecsics Mária, Dallos Ádám, Csordás Zita.

Most látom, hogy milyen szerteágazó művészi pályát futottak be tanítványaim. A festészetén túl restaurátorként, fotósként, díszlettervezőként, jelmeztervezőként, divattervezőként, operatőrként, sőt zenészként is ismertté váltak.

Mivel munkásságom valószínűleg utolsó harmadába értem, szeretném meghatározni önmagam.

Büszkén jelentem ki, hogy liberális vagyok.

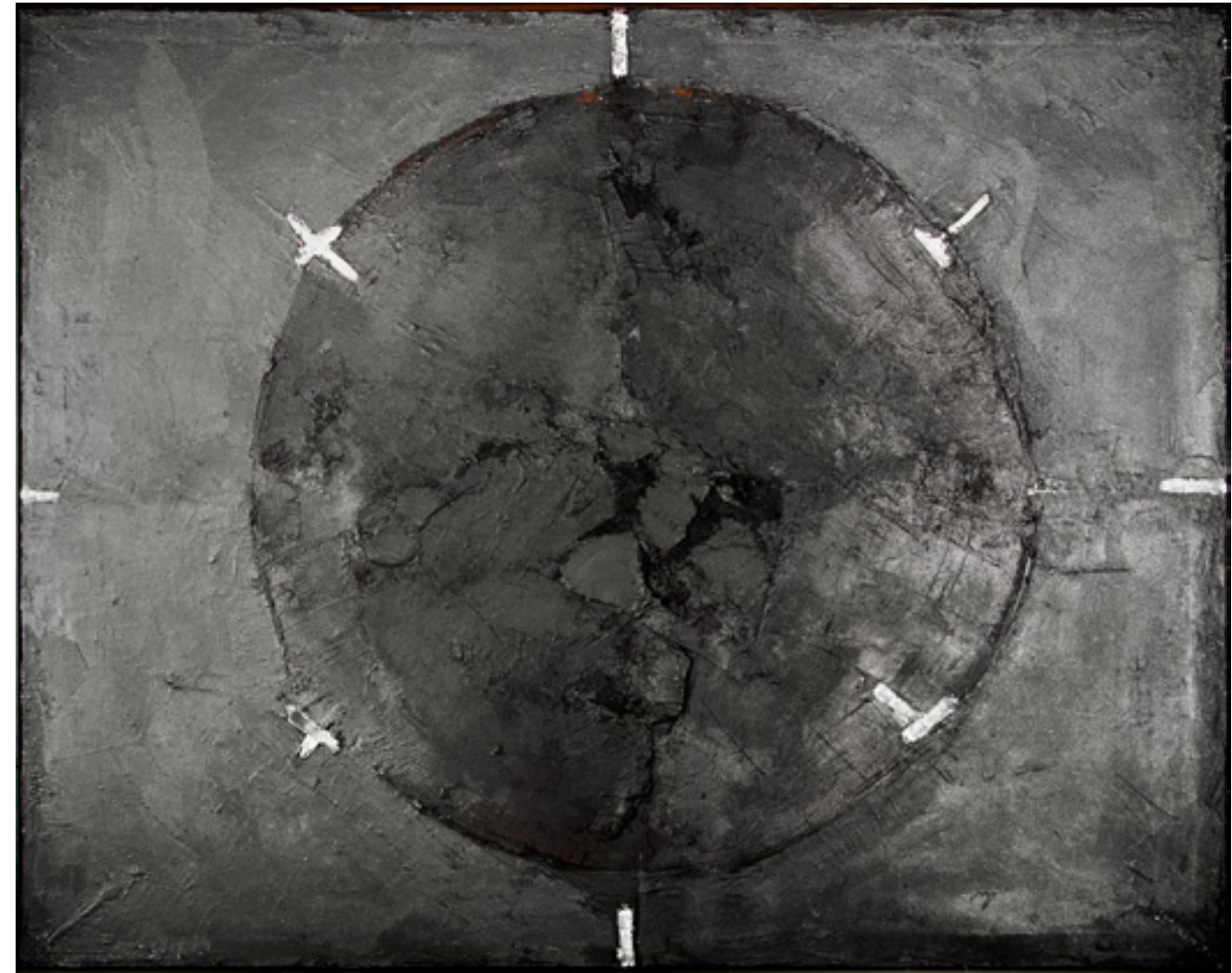
Ebből következően a kifejezés feltétlen szabadságát hirdetem.

Mi az, amit az iskolai feladatokon túl magamra szedtem és továbbadni igyekeztem? Elsősorban a szakmai tisztesség. Ez sok mindent jelent a képkészítés gyakorlatán túl is. Életformát.

Érdeklődésem strukturalista alapokról indult. A jelléválás lehetősége és az anyagok érdekelték. Pontosabban az az asszociációs mező, melyet az elszabadult, önálló életet élő anyag kelt, melyet eltérő képek, néha tárgyak kapcsolásával egészítettem ki. Nevezhetném ezt naturalizmusnak, de nem ábrázoló, hanem kijelentő formában. A kép önmagát jelenti ki, nem szól másról, nem beszél mellé.

Nagy várakozással állok a kiállítás előtt. Vajon sikerül-e tájékozódni és tájékoztatni a közönséget, megismertetni szándékaimmal, vágyaimmal?

Mit ért az elmúlt 65 év?

Záborszky Gábor: *Az anyag fekete lelke* 2014

160 x 200 cm, vegyes technika vásznon

Grafikai tervezés: Máté András Gábor

Nyomdai előkészítés: S8 Studio

Nyomás: EPC Nyomda

